

[Henry Christensen.]

ligere sige, at jeg tror, det har haft megen betydning for de nordiske forhandlinger, at disse har været ført i så nær tilknytning til parlamenterne og parlamentarikerne, som tilfældet er. Her kan vi først og fremmest med taknemlighed understrege Nordisk Råds betydning, hvad dette angår. I vor europæiske markedssituation er forholdet et andet. Her føres forhandlingerne jo udelukkende på regeringsplan og på embedsmandsplan, her har vi ikke, i hvert fald ikke i den direkte forhandlingsituation mellem det europæiske fællesmarked og ansøgerlandene, en tilsvarende placering af parlamenterne.

Jeg har med stor tilfredshed noteret mig markedsministerens oplysning i dag om de forberedelser, man nu omhyggeligt foretager i administrationen med henblik på at skabe sig det bedst mulige beredskab til det arbejde, der skal gøres i de videre europæiske forhandlinger. Men jeg kan ikke lade være med at tænke på, at det nok for folketinget ville have været ønskeligt, om der her havde eksisteret en eller anden tilsvarende parlamentarisk kontaktmulighed. Det gør der ikke på tilsvarende vis. Jeg skal naturligvis ikke her undervurdere, at Europarådet spiller en vis, betydelig rolle i denne henseende, men jeg vil alligevel gerne rejse den tanke til regeringens og folketingets overvejelse, om det ikke kunne være forstandigt, om vi skabte mulighed for, at en parlamentarisk repræsentation, som vel i så fald særlig måtte udgå af markedsudvalget og det udenrigspolitiske nævn, fik lejlighed til at få en forhandling, en orientering osv. af de centrale organer i fællesmarkedet i Bruxelles i den kommende tid. Jeg tror, det ville have betydning for parlamentets grundlag for at følge det arbejde, der videre skal gøres og for at følge og forstå og bedst muligt kunne bedømme den række af referater og indberetninger, jeg går ud fra at der fra markedsministerens og regeringens side vil komme i den kommende tid, dersom forhandlingerne udvikler sig sådan, som regeringen og det overvejende flertal her i folketinget ønsker.

Jeg fremsætter altså denne tanke til overvejelse. Jeg gør det på baggrund af de erfaringer, vi har haft i det nordiske samarbejde, og jeg gør det ud fra hensynet til og

ønsket om, at vi styrker folketingets og folketingets organers muligheder for at kunne deltage og følge bedst muligt med i dette afgørende arbejde for Danmarks videre politik.

Bøgholm: Jeg vil gerne gøre en bemærkning i anledning af hr. Aksel Larsens indlæg. Hr. Aksel Larsen fremstillede bevidst eller ubevidst Haagcommuniquéet på en måde, der ikke giver et rimeligt indtryk af, hvad dette communiqué indeholder, og den betydning, det har. Man kunne vel snarere af hr. Aksel Larsens tale få det indtryk, at hr. Aksel Larsen betragtede communiquéet som noget spøgefuldt. I virkeligheden tyder meget på, at dette communiqué vil komme til at stå som vendepunktet for efterkrigstidens politiske og økonomiske historie, og der er grund til at fremhæve, at communiquéet, hvad der jo ikke i særlig grad fremgik af hr. Aksel Larsens beskrivelse af det, er overmåde positivt over for tanken om en udvidelse af det europæiske fællesskab, som det udtrykkeligt går ind for allerede i § 3. Og i § 13 — jeg beder om tilladelse til et kort citat — hedder det:

„For så vidt ansøgerlandene anerkender traktaterne og den politik, de bringer til udtryk, de bestemmelser, der er truffet siden vedtagelsen af traktaterne, såvel som de muligheder, de giver for en videre udvikling, er stats- og regeringschefer enige i ønsket om at åbne forhandlinger mellem på den ene side det europæiske fællesskab og på den anden side ansøgerstaterne.“

Mere positivt kan det da i grunden ikke siges. Og når man dertil føjer, hvad der også er grund til at lægge mærke til, at den franske statschef, Pompidou, netop under Haagkonferencen benyttede udtrykket „de fremtidige medlemslande“ i stedet for at tale om ansøgerlandene, ja, så må man da se dette som et overmåde positivt udtryk for, at man også fra fransk side i den givne situation ønsker at få noget ud af forhandlingerne.

Det samme fremgår af de udtalelser, den hollandske regeringschef, de Jong, fremsatte, og hvor han udtrykkelig sagde, at han talte på konferencens vegne, og at der var en enig konference bag det. Det var i disse udtalelser, de Jong fremhævede, at forhand-